

Počeci menadžmenta u Vavilonu

Vrsta: Seminarski | Broj strana: 12 | Nivo: Banja Luka Koledž

Uvod Vavilon je antički grad u Mesopotamiji, blizu današnjeg grada Al Hilaha u Iraku, odnosno 88 km južno od Bagdada. Vavilon je bio glavni grad Vavilonskog carstva i jedan od najstarijih kulturnih, političkih i trgovačkih centara. Ime mu potiče od akadske reči Vavilu, što znači "božja kopija", a koja je bila prevod sumerskog imena Kadingira. Grad su osnovali Sumeri u četvrtom milenijumu p.n.e., a prvi put se spominje na pločici Sargona Akadskog iz 24. veka p.n.e.. Grad dobija na važnosti kada postaje glavni grad Hamurabijevog carstva. Grad je bio smešten na obema obalama reke Eufrat tako da su morali biti sagrađeni nasipi koji su ga štitili od sezonskih poplava. Bio je opkoljen sa tri visoka badema pravougaone osnove, čija je ukupna dužina premašila 8km. U narednim godinama Vavilon je postao sve veći i raskošniji, ali su ga uskoro osvojili Asirci.

3

Razvoj Vavilonskog carstva

Jedinsvenu državu stvara Hamurabi (1792. – 1750. p.n.e.), čija dinastija je vodila aktivnu spoljnu politiku i borila se za ujedinjenje pod svojom vlašću čitavog bazena Tigra i Eufrata. Bio je gospodar Vavilona, iskusan i vešt diplomata, a znao je da se koristi nesuglasicama i sukobima suseda. On sklapa savez sa bogatom državom Mari koja u svojim rukama drži trgovacki put koji vodi do obala Sredozemnog mora. Njime je započelo prvo Vavilonsko carstvo koje je trajalo sve do 1100. p.n.e. Kada je palo pod naletom tada moćnih Asiraca. Hamurabi je svojim osvajačkim pohodima i mudošću stvorio veliko Starovavilonsko carstvo koje je zahvatalo najveći deo Mesopotamije. Posle njegove smrti, državu ne uspevaju da održe naslednici i ona se raspada. U Vavilonu nalazimo na značajan pisani trag o menadžmentu. Posle proširenja carevine, Hamurabi se okrenuo sređivanju zemlje po pitanju jedinsvenog zakonodavnopravnog sistema. Pre Hamurabija bilo je pokušaja donošenja jednog takvog pravnog akta, ali sa manjim i većim uspehom na nekom lokalnom nivou, pa imamo zakonike od: - Ur-Namua (nosnivača treće dinastije Ura, zvanično najstariji pisani akt, čuva se u Muzeju Starog istoka u Istanbulu), - Bilalame (miroljubivog vladara Enšue, čuva se u Iračkom muzeju starina u Bagdadu) i - Lipit-Ištara (vladara grada Isine, čuva se u Filadelfijskom muzeju). O unutrašnjoj politici Hamurabija saznajemo iz njegovog zbornika zakona, koji mu je doneo veću slavu nego sve njegove osvajačke pobede zajedno. Pronađen je 1902. godine u iranskom gardu Suzi (oblast starog Elama), gde ga je kao ratni plen odneo elamičanski kralj Šutruk Nahunt. Ti zakoni su ispisani na bazaltnom stubu (stena od crnog ditroita), visine 2,62 m, koji je ukrašen reljefnim figuricama koje prikazuju samog cara kako stoji, pun poštovanja, ispred trona boga sunca, pravde i zakonitosti Šamaša i kako prima iz njegovih ruku najviše sudske vlasti (žezlo i prsten). Tako dobijamo informaciju da je zakon bogom dan, a vladar samo vrši zakonodavnu vlast. Originalni tekst se čuva u Francuskoj, u Parizu (muzeju "Luvri"). Tekst je pročitan, numerisao i preveo francuski orijentalist Šel, koji ga je podijelio u tri dela. U prvom delu, prologu, Hamurabi opširno govori o tome kako su ga bogovi poslali na zemlju da uspostavi red i donese zakon, da štiti slave od jakih, da dovede vodu u pustinju, i spasi narod od gladi: " Kada je Anu Uzvišeni, kralj od Anukija i Bela, gospodar Raja i zemlje, koji je objavio veru, naredio je Marduku, svevladajućem sinu Ee, bogu pravednosti, vladavinu zemaljskim ljudima, i učinio ga vječnim među Igijima, oni nazvaše Vavilon njegovim slavnim imenom, učinivši ga velikim na zemlji i našavši večno kraljevstvo u njemu, čije su temelje čvrsto položili oni iz raja i sa zemlje; onda Anu i Bel nazvaše me imenom Hamurabi, uzdignuti vladar, koji se boji Boga, da donesem pravičnost na zemlju; da uništим grešne i zle, tako da snažni nepovređuju slabije; tako da Ja treba da vladam crnoglavim ljudima kao Šamaš i prosvetlim zemlju, što duže za dobro čovečanstva".

----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE PREUZETI NA SAJTU. -----

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com